

**Malý geodetický, geometrický, katastrální
a pozemkový slovníček**
**Na pomoc při čtení rozhodnutí stavebního úřadu, pozemkového úřadu,
katastrálního úřadu, geometrických plánů a dalších**

A

- Aktualizace kartografického díla (mapy) - jednorázové uvedení obsahu už vyhotovené mapy nebo kartografického díla do souladu se skutečností k stanovenému datu
- Analogová mapa - grafický záznam mapy vyjádřený fyzikální veličinou na fyzikálním podkladě (čáry a značky na papíře, plastové fólii apod.)
- Ar -měrná jednotka plošného obsahu rovná se 100 m²
- Azimut - Úhel na mapě v mezích od 0° do 360°, který svírá určitá normálová rovina s rovinou severní větve geografického meridiánu.

B

- Biocentrum - Ekologicky významný segment krajiny, který svojí rozlohou a stavem ekologických podmínek umožňuje existenci živočišných druhů přirozeného genofondu krajiny.
- Biokoridor - Ekologicky významný prvek krajiny, který svojí velikostí a stavem umožňuje migraci organismů a spojuje mezi sebou biocentra.
- Bod geodetický - trvale stabilizovaný bod, případně trvale signalizovaný bod, který je určený v souřadnicích (X, Y, Z) v daném geodetickém systému.
- bodové pole - soubor bodů geodetických základů.
- Bonitace půdy - Zjišťování bonity pozemků podle jednotných hledisek.
- Bonitované půdně-ekologické jednotky (BPEJ) - základní určovací a oceňovací jednotka produkční schopnosti zemědělské půdy, vyjádřená číselným kódem. Číslice kódu vyjadřují půdně-klimatické vlastnosti půdy. Jednotky tvoří ohraničený územní celek, který má specifické ekologické vlastnosti a bio energetický potenciál
- Břemeno, věcné - Omezení vlastníka nemovitosti povinnostmi něco trpět, činit nebo se něčeho zdržet. Věcná břemena přecházejí s vlastnictvím nemovitosti na nabyvatele.
- Budova - nadzemní stavba, která je prostorově soustředěna a navenek uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí

C

- Cena - Pojem používaný pro požadovanou, nabízenou nebo skutečně zaplacenou částku za zboží nebo službu.
- Cena obvyklá ("tržní hodnota") - Cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění.
- Cena pořizovací ("historická") - Cena, za kterou bylo možno věc pořídit v době jejího pořízení (u nemovitostí, zejména staveb, cena v době

jejich postavení), bez odpočtu opotřebení. Vyskytuje se nejčastěji v účetní evidenci.

- Cena reprodukční – Cena za kterou by bylo možno stejnou nebo porovnatelnou novou nemovitost pořídit v době ocenění, bez odpočtu opotřebení.
- Cena tržní - Tržní cena se tvoří až při konkrétním prodeji resp. koupi a může se od zjištěné hodnoty i výrazně odlišovat. Není možno ji přesně stanovit.
- Cenová mapa - Grafické znázornění stavebních pozemků na území obce nebo její části v měřítku 1:5000, popřípadě v měřítku podrobnějším s vyznačenými cenami.
- Čára, uliční – Čára, která všeobecně ohraničuje stavební pozemky vzhledem k ulici nebo jinému veřejnému prostranství.
- Čára, záplavová – Průsečík hladiny vody s terénem při povodni.
- Část parcely – 1. Různé druhy pozemků na jedné parcele, které nesplňují podmínku na vznik samostatných parcel.

2. Část sceleného pozemku označeného na mapě jedním parcelním číslem, která je ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví jiných osob; její hranice číslo nejsou vyznačené ani v terénu, ani v mapě.

- Číslo budovy - jedinečné označení budovy v rámci části obce číslem popisným nebo evidenčním; v rámci ulice nebo jiného veřejného prostranství může být budova dále jednoznačně označena číslem orientačním
- Číselný výpočet výměry parcely - výpočet výměry parcely (dílu parcely) ze souřadnic lomových bodů na obvodu parcely (dílu parcely) nebo z přímo měřených měř
- Číslo listu vlastnictví - Číslo, pod kterým je vlastník (list vlastnictví) v rámci katastrálního území zapsán v souboru popisných informací katastru nemovitostí.
- Číslo mapového listu - Číslo, kterým se označují mapové listy. Určuje umístění a pořadí mapového listu v rámci kladu mapových listů.
- Číslo objektu – Číslo, kterým se označují na tématických mapách velkých měřítek jednotlivé objekty, zejména v průmyslových závodech, obytných souborech, na komunikacích, v zdravotnických zařízeních apod.; vyznačuje se zpravidla arabskými číslicemi.

D

- Domek - Rodinný dům, u něhož z úhrnu podlahové plochy všech místností připadají alespoň dvě třetiny na byty a který obsahuje nejvýše pět obytných místností, nepočítajíc v to kuchyně, nebo u něhož při větším počtu těchto místností nepřesahuje úhrn podlahové plochy obytných místností 120 m.
- Digitalizace mapy - převod analogové mapy na digitální formu, která může být rastrová nebo vektorová; rastrová mapa vzniká skenováním analogové mapy, u vektorové mapy se souřadnice podrobných bodů získávají výpočtem z původního měření, vektorizací rastrového souboru příslušné mapy nebo její kartometrickou digitalizací

- Digitální tematická mapa - Tematická mapa, jejíž obsah (polohopis, popis, výškopis) je vyjádřen v číselné podobě ve formě grafického počítačového souboru (nebo i více souborů) a uložen na paměťovém médiu počítače.
- Dokumentace, geodetická – Dokumentace geodetických údajů, tj. soubor dokladů o naměřených hodnotách, výpočtech a výsledků geodetických prací na určitém území.
- Dokumentace, územně plánovací – Jeden ze základních nástrojů územního plánování, podle kterého se komplexně řeší funkční využití území a stanoví se zásady její organizace; věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti, které ovlivňují vývoj území. Tvoří ji územní prognóza, územní plán, územní projekt.
- Doplnění pozemku ze zjednodušené evidence katastru nemovitostí - Doplnění pozemku do souboru popisných informací katastru nemovitostí a souboru geodetických informací katastru nemovitostí. Tímto procesem se do evidence v obou částech operátu katastru nemovitostí vrací pozemky, které byly v 50. až 60. letech 20. století sceleny do velkých, obvykle zemědělských a lesních půdních celků.
- Druh pozemku - Druhem pozemku evidovaným v katastru nemovitostí ČR jsou orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad, trvalý travní porost, lesní půda, vodní plocha, zastavěná plocha a nádvoří.
- Druh, půdní – Zařazení půdy podle jejího mechanického složení.
- Držitel nemovitosti – fyzická nebo právnická osoba, která užívá nemovitost a nakládá s ní jako s vlastní; je-li držitel se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře o tom, že mu věc nebo právo patří, je držitelem oprávněným, v opačném případě je držitelem neoprávněným

E

- Ekotyp; jednotka, prostorová kartografická – nejmenší, stejnorodá územní jednotka (stejně mikroklima, stejný reliéf, stejné vodní a půdní poměry, jedno rostlinné společenství).
- Evidence nemovitostí – Soupis a popis nemovitostí a jejich geometrické zobrazení na mapách s vyjádřením vlastnických a uživatelských vztahů k nim. Evidence byla v platnosti podle zákona o evidenci nemovitostí od 1. 4. 1964 do 31. 12. 1992 a byla předchůdce dnešního katastru nemovitostí.
- Evidence půdy, jednotná – Soupis a popis pozemků a jejich geometrické zobrazení na mapách s vyjádřením vlastnických a uživatelských vztahů k nim. Vykonávala se v letech 1956 – 1964.
- Evidence podzemních vedení – Evidence obsahující soupis, popis, technické parametry a mapy s údaji o poloze podzemních vedení (potrubí, kanály, kolektory) a zařízení.
- Extravilán – Nezastavěná část obce, část území obce mimo intravilán (zastavěná část obce)

F

- Fond, Český pozemkový – Právnická osoba zřízená zákonem spravující zemědělské a lesní nemovitosti ve vlastnictví státu a pozemky nedoložené vlastnickým právem.
- Fond, lesní půdní – Pozemky, které jsou trvale určeny na plnění funkce lesů, tj. lesní porosty, pozemky na kterých byly lesní porosty dočasně odstraněny, pozemky bez lesních porostů, které slouží lesnímu hospodářství a jsou pro něj nenahraditelné a pozemky nad horní hranicí stromové vegetace ve vysokohorských oblastech s výjimkou pozemků zastavěných a jejich přístupových komunikací.
- Fond, půdní – Souhrn zemědělské půdy a nezemědělské půdy.

- Fond, zemědělský půdní – Obhospodařovaná zemědělská půda, dále půda, která byla a má být nadále obhospodařovaná, ale dočasně je vyjmutá zemědělské výrobě (včetně polních cest, zavlažovacích zařízení apod.).
- Fotoplán – Fotografický obraz území složený z překreslených snímků v požadovaném měřítku.

G

- Geodet – Odborník v geodézii.
- Geodetická dokumentace skutečného provedení stavby - Předepsaná dokumentace dokončené stavby. Dokládá, že stavba byla postavena podle projektu (byla prostorově umístěna a má tvar podle projektu), který byl součástí návrhu na vydání stavebního povolení. Předepsaný doklad ke kolaudaci stavby.
- Geodetický bod - trvale stabilizovaný, popř. i trvale signalizovaný bod, pro nějž jsou určeny ve stanovených geodetických systémech souřadnice, nadmořská výška, tíhový údaj (nebo jen některý z těchto údajů), určený se stanovenou přesností a s příslušnou dokumentací
- Geodézie - Geodézie je vědní obor, jejímž základním úkolem je určení vzájemné polohy bodů na zemském povrchu nebo v prostoru ve smyslu vodorovném i svislém.
- Geografický informační systém (GIS) - Informační systém schraňující informace geografické, správní či jiné povahy o určitém území (územním celku). Tvoří jej zpravidla digitální data v podobě grafických a databázových počítačových souborů.
- Geomatika – Disciplína, zabírající se sběrem, analýzou, zpracováním a poskytováním geografických údajů a jejich transformací na geografické informace.
- Geometrické a polohové určení pozemku - Číselné vyjádření hranic pozemků a obvodu budov souřadnicemi v souřadnicovém systému S-JTSK nebo vyjádření údají (výsledky geodetických měření) zaznamenanými v měřických dokumentacích nebo grafické zobrazení v katastrální mapě.
- Geometrický plán - technický podklad pro zobrazení předmětu zápisu do souboru geodetických informací nebo pro vymezení rozsahu věcného břemena, zatěžuje-li věcné břemeno pouze část pozemku. Je součástí listin, podle nichž má být proveden zápis do katastru nemovitostí. Vyhotovuje se vždy na základě výsledků geodetických prací v terénu a obsahuje grafické zobrazení nemovitosti před změnou a po ní a další údaje podle stanovených požadavků
- Geosystém – Krajinný systém, krajina ze systémového hlediska; libovolně velká část geosféry se svými přírodními, sociálněekonomickými a kulturními prvky (např. louka, říční niva, Polabská nížina apod.).

H

- Hektar – Plošný obsah 10^4 m^2 ; je to vedlejší jednotka SI, kterou lze z praktických důvodů stále používat.
- Hlášení změn – Povinnost vlastníků a nájemců nemovitostí hlásit změny vyplývající ze zákona na zabezpečení stálého souladu určených údajů ze skutečným stavem (změna vlastníka, nájemců, druhu pozemku, způsobu užívání apod.).

- Hranice katastrálního území - spojnice lomových bodů na obvodu katastrálního území; může být totožná s hranicí územní správní jednotky
- Hranice územní správní jednotky - spojnice lomových bodů na obvodu územní správní jednotky; může být totožná s hranicí katastrálního území
- Hranice pozemku - čára oddělující pozemky různých správních celků, územně technických jednotek, vlastníků, uživatelů nebo pozemky různých kultur a jednotlivé parcely.
- Hranice, spůlná – V terénu neznatelná a neoznačená, ale na mapě vyznačená čára, která systematicky rozděluje pozemek plošně na ideální poloviny.
- Hranice, vlastnická – Hranice mezi pozemky různých vlastníků.
- Hodnota - Hodnota není skutečně zaplacenou, požadovanou nebo nabízenou cenou. Je to ekonomická kategorie vyjadřující peněžní vztah mezi zbožím a službami, které lze koupit, na jedné straně kupujícími a prodávajícími na straně druhé. Hodnota se zpravidla určuje odhadem. Existuje řada hodnot podle toho, jak jsou definovány (např. věcná hodnota, výnosová hodnota, střední hodnota, tržní hodnota ap.), přitom každá z nich může být vyjádřena zcela jiným číslem.
- Hon - souvislá skupina pozemků v jednom katastrálním území obvykle označená místním názvem.

I

- Identifikace parcel - porovnání zápisu a zákresu téže nemovitosti v operátech Katastru nemovitostí se zápisem, popřípadě zákresem v jiných operátech nebo právoplatných listinách.
- Informační systém katastru nemovitostí - Systém, který uspořádává popisné (textové) a geodetické (grafické) údaje (data) katastru nemovitostí a umožňuje jejich průběžné vedení, údržbu a distribuci k jejich uživatelům.
- Infrastruktura území - Systém staveb (staveb dopravních, rozvodných energetických, telekomunikačních, ostatního technického vybavení, průmyslových a obdobných) zajišťující efektivní a zákonné využití urbanizovaného území měst a obcí.
- Intravilán - část území obce, v níž je soustředěna zástavba, obvykle včetně pozemků určených k zástavbě. Zbývající část obce se nazývá extravilán.
- Inženýrská síť - Potrubní a kabelové energetické nebo spojovací vedení (elektrické kabely, telefonní kabely, vodovodní, kanalizační, plynové potrubí apod.).

J

- Jednotka, územní – Územní celek, na který se vztahují údaje shromažďované oficiálními statistikami. Územní jednotkou může být obec, geografický region, krajinný typ apod..
- Jednotná trigonometrická síť katastrální (JTSK) - Síť trigonometrických bodů (geodetických bodů o známých souřadnicích) rovnoměrně rozložených na území České republiky a Slovenské republiky, jejichž spojnice tvoří trojúhelníky (síť trojúhelníků, jejichž vrcholy jsou trigonometrické body).
- Jiný oprávněný - Osoba, která je oprávněna na základě zákona nebo právní listiny nakládat s nemovitostmi (např. město, obce, jiná právnická osoba jsou oprávněny hospodařit s pozemní komunikací, vodní plochou a tokem, lesem atd.).
- Josefský katastr - první pozemkový katastr na území bývalého Rakouska v období r. 1785 - 1792; zakládán byl podle katastrálních

území; základní jednotkou byl pozemek, který byl zaměřený, přičemž byl vyšetřený hrubý výnos (výtěžek) a držitel každého pozemku

K

- Katastrální mapa - polohopisná mapa velkého měřítka s popisem, která zobrazuje všechna katastrální území a všechny nemovitosti, které jsou předmětem katastru. Pozemky se v katastrální mapě zobrazují průmětem svých hranic do zobrazovací roviny, označují se parcelními čísly a značkami druhů pozemků; stavby se zobrazují průmětem svého vnějšího obvodu
- Katastrální úřad – Orgán státní správy na úseku katastru nemovitostí s okresní působností podle zákona č. 359/1992 Sb. o orgánech zeměměřičství a katastru. Zejména vykonávají státní správu katastru nemovitostí ČR, správu zhušťovacích bodů a bodů podrobného polohového a výškového bodového pole, projednávají porušení pořádku na úseku katastru nemovitostí ČR, schvalují změny katastrálních hranic atd..
- Katastrální území - Technická územní jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a společně evidovaný soubor nemovitostí. Obvod je zpravidla totožný s územím obce, která však může obsahovat i více katastrálních území
- Katastr nemovitostí - Soupis a popis nemovitostí, jejich geometrické zobrazení na mapách s vyjádřením užívacích a vlastnických vztahů, který je příslušný vždy k jednomu katastrálnímu území.
- Katastr nemovitostí ČR - soubor údajů o nemovitostech v České republice zahrnující jejich soupis a popis a jejich geometrické a polohové určení, zdroj informací, které slouží k ochraně práv k nemovitostem, pro daňové a poplatkové účely, k ochraně životního prostředí, zemědělského a lesního půdního fondu, nerostného bohatství, kulturních památek, pro rozvoj území, k oceňování nemovitostí, pro účely vědecké, hospodářské a statistické a pro tvorbu dalších informačních systémů. Součástí katastru je evidence vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem
- Katastr pozemkový – Geometrické zobrazení, soupis a popis všech pozemků ve státě vykonávané podle zákona 177/1927 Sb. o pozemkovém katastru a jeho vedení a vládního nařízení č.64/1930 sloužil jako podklad na vybírání veřejných daní, na zakládání, obnovu anebo doplnění veřejných knih a jejich map, na zabezpečení vlastnictví, na převod nemovitostí a na reálný úvěr.
- Katastr stabilní – Název katastru vybudovaného na základě patentu Františka I. ze dne 23.12.1817.
- Klasifikace půdy – zatřídění půdy z hlediska jakosti podle vybraných přírodních, ekonomických nebo jiných znaků.
- Kniha, pozemková – Veřejná kniha, ve které se vedly vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem.
- Kolaudační rozhodnutí - Rozhodnutí stavebního úřadu, kterým se na žádost stavebníka legalizuje existence stavby a způsobu jejího využití v souladu se stavebním povolením.
- Kresba mapy – Výsledek tvorby mapového obrazu na kartografickém originále mapy. Je obvykle vyjádřena čarami hranic pozemků a staveb, u topografických a obdobných map také barevnými výplněmi ploch, popisnými abecedními a číselnými znaky a mapovými značkami určujícími druh objektu.

L

- List mapy - Část mapového díla omezená mapovým rámem, jehož rozměry jsou určeny obvykle technickým předpisem definujícím jméno, druh, účel, měřítko zobrazení a další náležitosti mapového díla.
- List vlastnictví - Doklad evidence vlastnictví a věcných práv v katastru nemovitostí. Součást souboru popisných informací KN. Obsahuje jméno (název) vlastníka (spoluvlastníků), rodné číslo nebo číslo právnických osob, seznam nemovitostí, které vlastník (spoluvlastníci) v katastrálním území vlastní s uvedením jejich parcelních čísel, příp. evidenčních a údaje o právních vztazích k nemovitostem.
- List, evidenční – součást písemného operátu bývalé EN; obsahoval jméno, příp. název uživatele, parcelní čísla všech nemovitostí, které uživatel užíval, celkové výměry jednotlivých druhů pozemků, případně další evidované údaje.

M

- Mapa - Zmenšený generalizovaný (zjednodušený) obraz Země, nebeských těles, kosmu, či jejich částí, převedený do roviny pomocí matematicky definovaných vztahů (kartografickým zobrazením), ukazující podle zvolených hledisek polohu, stav a vztahy přírodních, socioekonomických a technických objektů a jevů.
- Mapa, evidenční – Část měřického operátu bývalé EN.
- Mapa, katastrální - Podrobná polohopisná mapa velkého měřítka zobrazující nemovitosti a udržovaná ve stálém souladu se skutečným stavem v terénu. Tvoří soubor geodetických informací katastru nemovitostí.
- Mapa, polohopisná – Mapa bez výškopisu (obsahuje jen polohopis).
- Mapa, pozemková – Část měřického operátu bývalé EN; podrobná polohopisná mapa velkého měřítka zobrazující nemovitosti, která byla udržovaná v souladu se skutečností.
- Mapa pozemkové knihy – Mapa tvořící součást pozemkové knihy; zobrazuje parcely evidované operátu pozemkové knihy.
- Mapování - Soubor činností (obvykle zeměměřických, topografických, geografických a kartografických), jejichž výsledkem je mapa.
- Mapový list - Část mapového díla omezená mapovým rámem, jehož rozměry jsou určeny obvykle technickým předpisem definujícím jméno, druh, účel, měřítko zobrazení a další náležitosti mapového díla.
- Mapový podklad pro projekt stavby a terénní úpravy - Mapa, která zobrazuje ve velkém měřítku obvykle 1:200, 1:500, 1:1000, výjimečně v menším, polohopis, výškopis a popis všech objektů území, které má být podle projektu zastavěno nebo terénně upraveno. Do mapového podkladu se kreslí projektovaná prostorová poloha a tvar nových staveb a terénních úprav.
- Měřítko mapy – Poměr nezkreslené délky na mapě k odpovídající délce ve skutečnosti (např. na zemském povrchu); označuje se výrazem 1:M (kde M je měřítkové číslo).
- Míra přesnosti – Střední, průměrná nebo pravděpodobná chyba.
- Model terénu, digitální – Soubor uspořádaných číselných informací terénním reliéfu uložený v paměti počítače, doplněný příslušným programovým vybavením na jeho využití.

N

- Nadmořská výška – vzdálenost bodu od střední hladiny moře měřená podél svislice; rovná se změně tížnicového potenciálu od hladiny moře děleného střední hodnotou tíže.
- Nájemné - Násobek započitatelné podlahové plochy a ceny za 1 m² plochy v daném místě (obci) ke dni ocenění pro příslušnou kategorii bytu.
- Nemovitost - pozemek a stavba spojená se zemí pevným základem.

O

- Obec, hospodářská – Soubor všech pozemků v obci a těch pozemků ležících v jiných obcích, které obhospodařovali uživatelé z předmětné obce.
- Obec, politická - Soubor všech pozemků ležících na území obce ohraničených její správní hranicí.
- Objekt, liniový stavební – Stavební objekt při kterém podstatně převládá jeden rozměr, tj. délka nad šířkou a výškou; např. most, tunel apod.
- Objekt, plošný stavební – Stavební objekt, jehož svislý rozměr je podstatně menší jako dva ostatní; např. pohybová plocha letiště.
- Objekt s prostorovou skladbou, stavební – Stavební objekt, při kterém jsou všechny tři rozměry řádově stejně velké, příp. svislý rozměr je podstatně větší; např. budova a jiné podobné objekty bytové, občanské a průmyslové a zemědělské výroby.
- Oblast – Oblast je tvořena katastrálním územím bez ohledu na správní členění města.
- Obnova katastrálního operátu přepracováním – Způsob obnovy katastrálního operátu, při kterém se soubor geodetických informací přepracuje do formy vektorové katastrální mapy a z toho titulu se v souboru popisných informací KN nově určuje výměra parcel; tato obnova nenavazuje místní šetření a nevykonává se geodetická činnost v terénu.
- Obsah mapy – Souhrn všech v osnově mapy znaky vyjádřených objektů, jevů a jejich charakteristik (včetně názvů).
- Obvyklá cena - "Tržní hodnota" je cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Zvažují se všechny okolnosti, která mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího či kupujícího ani vliv zvláštní obliby.
- Oceňování, jmenovitou hodnotou - Vychází z částky, na kterou předmět ocenění zní nebo která je jinak zřejmá.
- Oceňování, nákladovým způsobem - vychází z nákladů, které by bylo nutno vynaložit na pořízení předmětu ocenění v místě ocenění a podle jeho stavu ke dni ocenění.
- Oceňování, porovnávacím způsobem - který vychází z porovnání předmětu ocenění se stejným nebo obdobným předmětem a cenou sjednanou při jeho prodeji; je jím též ocenění věci odvozením z ceny jiné funkčně související věci.
- Oceňování, sjednanou cenou - cena předmětu ocenění sjednaná při jeho prodeji, popřípadě cena odvozená ze sjednaných cen.
- Oceňování, účetní hodnotou - vychází ze způsobů oceňování stanovených na základě předpisů o účetnictví.
- Oceňování, výnosovým způsobem - vychází z výnosu z předmětu ocenění skutečně dosahovaného nebo z výnosu, který lze z předmětu

ocenění za daných podmínek obvykle získat, a z kapitalizace tohoto výnosu (úrokové míry).

- Oceňování pozemků – Zjišťování jakosti půdy všech pozemků podle celostátních zásad a jejich zařazování do jakostních tříd.
- Odhad - Odhadní činnost upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).
- Odhadce - Odhadce provádí například expertní, odhadní či odbornou činnost po domluvě s fyzickou či právnickou osobou pro různé účely. Jednoznačně odhadce není způsobilý provádět znalecké posudky.
- Ochrana půdního fondu – Soubor právních, organizačních, výrobně-ekonomických, technických a biologických opatření s cílem zachovat plošnou výměru a produkční schopnost půdy.
- Ochrana půdy, protierozní – Soubor opatření proti erozi s cílem zachovat plošnou výměru a produkční schopnost půdy.
- Ohlašování změn – Činnost, jejímž cílem je ohlásit orgánu státní správy na úseku KN změny údajů katastru.
- Okolnost, mimořádná okolnost trhu - Například stav tísně prodávajícího nebo kupujícího, důsledky přírodních či jiných kalamit.
- Operát katastru nemovitostí – Dokumentační materiály potřebné pro vedení a obnovu KN.
- Ověření geometrického plánu - Zeměměřická činnost, kterou podle zákona o zeměměřictví úředně oprávněný zeměměřický inženýr ověřuje, zda výsledek zeměměřických činností využívaných ve veřejném zájmu pro účely katastru nemovitostí, pro účely vedení státního mapového díla a pro účely výstavby, odpovídá náležitostmi a přesností právním předpisům.
- Označení hranice - Označení lomových bodů hranice, obvykle vlastnické hranice pozemku nebo hranice katastrálního území nebo hranice státu provedené geodetickou značkou - hraničním znakem. Hranice nemovitostí jsou označeny také oplocením a hraničními zdmi pozemků nebo zdmi budov.

P

- Parcela - geometrický obraz pozemku na Katastrálních mapách označený parcelním číslem. Tímto číslem je označena parcela shodně ve všech částech měřického a písemného operátu Katastru nemovitostí.
- Parcela, řemenové – Geometrický obraz velmi úzkého a dlouhého pozemku na mapě.
- Parcela, stavební – Parcela určené k zastavění.
- Parcelace – Rozdělení rozsáhlého pozemku na více pozemků nebo soubor pozemků na jiný soubor pozemků.
- Plán – Půdorysné vyjádření pozemků ve velkém měřítku, zpravidla s lokálním souřadnicovým a výškovým systémem (např. plán pozemku, domu apod.).
- Plán, geometrický - Návrh změny vyjádřený graficky s vyčíslením výměr po změně a s vyjádřením majetkoprávních vztahů. Geometrický plán musí být po vyhotovení potvrzen na katastrálním úřadě (je určený pro údržbu katastru nemovitostí v aktuálním stavu).
- Plán, územní – Kategorie územně plánovací dokumentace; řeší funkční vymezení a uspořádání ploch, stanovuje základní zásady organizace území, postup jeho využití a podmínky výstavby

- Plocha, zastavěná - Zastavěná plocha stavby je ohraničená ortogonálními průměty vnějšího líce svislých konstrukcí všech nadzemních i podzemních podlaží do vodorovné roviny. Izolační přízdívky se nezapočítávají.
- Plomba (o změně práv k nemovitostem) – Dočasné vyznačení skutečnosti, že právo k nemovitosti evidované v katastru je dotknuté změnou; plomba se zruší vykonáním vkladu nebo záznamu nebo rozhodnutím o zastavení konání nebo zamítnutím vkladu.
- Poloha, tvar a rozměr objektu - Geometrické parametry, které jednoznačně a s předepsanou přesností určují hranice objektu na zemském povrchu pro účely zobrazení do mapy nebo obdobné geodetické dokumentace nebo naopak hranice budoucího objektu (např. stavby budovy), které se mají v terénu vyznačit. V právních a technických předpisech zeměměřičtví a katastru nemovitostí se používá normovaného pojmu "geometrické a polohové určení".
- Polohopis mapy – Obraz zemského povrchu znázorňující vzájemnou polohu předmětů měření a přešetrování bez závislosti na terénním reliéfu; je to soubor zobrazených bodů, čar a mapových značek na mapě.
- Popis mapy - Obsah mapy, kterým se doplňuje názvy a jmény, číselnými znaky a předepsanými mapovými značkami polohopis a výškopis mapy. Informuje uživatele mapy zejména o druhu mapy, měřítku mapy, vyhotoviteli, zobrazovací soustavě, správci mapového díla, době vzniku mapy, geografických a pomístních názvech a jménech, nadmořských výškách bodů a vrstevnic a výškových kótách přírodních objektů, parcelních číslech na katastrálních mapách, popisných číslech budov v tematických mapách, názvech ulic a prostranství v tematických mapách, číslech geodetických bodů atd.
- Porost, trvalý - Lesní porost, ovocné dřeviny, vinná a chmelová réva, okrasné rostliny.
- Potvrzení geometrického plánu - Potvrzení, které vyznačuje katastrální úřad na geometrických plánech na znamení souhlasu s očíslováním nově geometricky a polohově určených pozemků a po provedení kontroly, jejímž cílem je zjistit, že na plánu nejsou zjevné závady odporující prováděcímu předpisu katastrálního zákona.
- Pozemek - Část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí správní, popřípadě katastrálního území, hranicí vlastnickou, užívací nebo hranicí druhů pozemků.
- Pozemkový katastr - Pozemková evidence z období první republiky platná do roku 1951. Geometrické zobrazení, soupis a popis všech pozemků ve státě (Československé republice), vykonávané podle zákona 177/1927 Sb. o pozemkovém katastru a jeho vedení a vládního nařízení č. 64/1930.
- Pozemkové úpravy – Scelování, dělení, uspořádání pozemků, úprava hranic pozemků a s tím související vykonávání terénních, vodohospodářských, protierozních, komunikačních a jiných opatření.

- Poznámka o právech k nemovitostem do katastru nemovitostí – Poznámka o právech je úkon správního orgánu, jejíž smyslem je upozornit na skutečnost, že o příslušné nemovitosti bylo vyneseno rozhodnutí v souvislosti se zahájením výkonu rozhodnutí prodejem, vyhlášením konkurzu proti vlastníkovi nebo se zahájením vyvlastňovacího řízení a který nemá vliv na vznik, změnu ani zánik práv k nemovitostem.
- Práva k nemovitostem, věcná – Věcná práva jsou subjektivně práva, která tvoří všeobecné nebo částečné přímé panství nad věcmi; do katastru nemovitostí se zapisují ve smyslu platných právních předpisů; podle toho, zda je panství všeobecné nebo částečné, tak se rozeznávají tyto věcné práva:

1. vlastnické právo (spoluvlastnictví), které je všeobecnou, přímou, právní mocí nad věcí, protože dává vlastníkovi (spoluvlastníkovi v určitých případech) právo, aby všeobecně s věcí podle svobodné vůle nakládal.
2. práva na cizí věci, které jsou sice též přímou právní mocí nad věcí, ale jen částečně; patří sem záložní právo, pod záložní právo, záložní pohledávky a věcná břemena.

- Profil – Schematizovaný a zkreslený obraz myšleného svislého řezu předmětu (objektem, terénem apod.); výškové měřítko je vždy oproti délkovému měřítku vždy větší a obraz je převýšený. Rozeznáváme podélný a příčný profil.
- Prognóza, územní - Kategorie územní plánovací dokumentace; připravuje nebo prověřuje možnosti dlouhodobého urbanistického rozvoje území, případně jeho jednotlivých urbanistických funkcí.
- Projekt, územní - Kategorie územní plánovací dokumentace; řeší způsob využití vymezených ploch pro místní a časově soustředěnou výstavbu a způsob její zástavby a stanovuje podmínky věcné a časové koordinace výstavby.
- Protokol o vytyčení hranice pozemku - Jeden z výsledků vytyčení hranice pozemku - zeměměřické činnosti pro účely katastru nemovitostí. Listina, na které se předepsaným způsobem dokumentuje způsob (použité měřické metody a postupy), jakým byly hranice konkrétního pozemku vytyčeny a skutečnost, že s průběhem vytyčené a předepsaným způsobem označené hranice konkrétního pozemku byly v terénu seznámeni všichni vlastníci nebo jiní oprávnění dotčených pozemků. Protokol o vytyčení pozemku obvykle doprovází vytyčovací náčrt.
- Protokol o vytyčení stavby nebo terénní úpravy - Výsledek zeměměřické činnosti. Listina, na které se předepsaným způsobem dokumentuje obsah, rozsah a způsob vytyčení stavby nebo terénní úpravy provedené v souladu s územním rozhodnutím a stavebním povolením nebo povolením terénní úpravy a na které se potvrzuje, že vytyčené značky převzal stavbyvedoucí nebo technický dozor investora, tedy osoby a zástupci účastníků výstavby, které geodetovi vytyčení, v souladu s platnou smlouvou a v souladu s platnou projektovou dokumentací, zadaly.

- Přesnost geodetického měření - Základní parametr kvality geodetického měření vyjádřený předepsanou hodnotou směrodatné odchylky měření konkrétní geometrické veličiny (délky, úhlu, polohy vyjádřené pravoúhlými souřadnicemi, výšky) a hodnotou skutečně dosažené odchylky měření.
- Půda ležící ladem – Jakostí i podmínkami vhodná půda na obhospodařování, ale neobhospodařovaná.
- Půda, nezemědělská – Půda, která je svým přirozeným složením nevhodná na obhospodařování nebo půda používaná na nezemědělské účely (vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plochy).
- Půda, zemědělská – Půda určená pro zemědělskou výrobu (orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad, trvalý travnatý porost).
- Půdní celek – Seskupení pozemků navrhnuté podle projektu pozemkových úprav pro velkovýrobní formy hospodaření ohraničené nezrušitelnými nebo přírodními překážkami.

R

- Regulační plán - Územně plánovací dokumentace obce jejíž obsah a náležitosti stanoví stavební zákon. Regulační plán je podrobnější územně plánovací dokumentací než je územní plán obce.
- Reforma, pozemková – Změna podle, které stát zákonnými opatřeními uskutečňuje úpravu vlastnických vztahů k půdě na základě předem vypracovaných kritérií.
- Rozdělení pozemku - Určení nové hranice uvnitř pozemku, kterou se vytváří nejméně dva nebo i více nových pozemků. Rozdělení pozemku je právoplatné, pokud jej odsouhlasí nebo o něm kladně ve správním řízení rozhodne územně příslušný stavební úřad, vyhotoví se geometrický plán a nově vzniklé pozemky budou evidovány v operátu katastru nemovitostí.
- Rozhodnutí, územní – Rozhodnutí, kterým správní orgán vymezí území pro navrhovaný účel a stanoví podmínky, kterými zabezpečí zejména soulad s cíly a zájmy územního plánování; územní rozhodnutí jsou různé, např. o umístění stavby, o využití území, o chráněném území nebo ochranném pásmu, o stavební uzávěře apod.
- Řízení o námitkách – Předložení obnoveného katastrálního operátu prostřednictvím obce k veřejnému nahlédnutí a případné podání námitek proti chybám v obnoveném operátu.
- Řízení, katastrální – Činnost, v rámci které se vkládají a zaznamenávají právní vztahy k nemovitostem, opravují chyby v katastrálním operátu, přešetřují změny údajů katastru, vykonává revize katastru a obnovuje katastrální operát.
-

S

- S-JTSK – Souřadnicový systém, který je definovaný Besselovým elipsoidem, převzatými prvky dřívější vojenské triangulace, tj. orientací, polohou na elipsoidu i rozměrem, jednotnou trigonometrickou sítí katastrální a Křovákovým zobrazením.

- Slučování parcel – Vytvoření jedné parcely z několika sousedních parcel stejného druhu pozemku a stejného vlastníka nebo nájemce.
- Soubor geodetických informací katastru nemovitostí – Část katastrálního operátu, která obsahuje katastrální mapu a její modifikace, geometrické plány, měřický operát, seznam souřadnic lomových bodů a údaje o jejich spojení a jiné.
- Soubor popisných informací katastru nemovitostí – Část katastrálního operátu, která obsahuje údaje o katastrálním území, o parcelách, o právních vztazích, o vlastnicích, o skutečnostech souvisejících s právními vztahy a o jiných oprávněných osobách, o ohlášených změnách, o změnách zjištěných při přešetřování změn, při revizi údajů katastru a při obnově katastrálního operátu evidované na listech vlastnictví. Dále obsahuje údaje o pomístních názvech a názvů sídel.
- Souřadnice, geodetické - `Úsečky` na souřadnicových osách souřadnicové soustavy určující polohu bodů, objektů a jevů.
- Souřadnicový systém - Zvolené body a směry vůči nimž se udává poloha bodů. Poloha bodů v souřadnicovém systému je vyjádřena hodnotami souřadnic např. pravoúhlých - úseky na souřadnicových osách
- Spádnice – Čára na mapě, která ukazuje největší sklon reliéfu zemského povrchu v daném místě; je kolmá na vrstevnice.
- Stabilita, ekologická – rovnováha mezi jednotlivými složkami ekosystému, která podmiňuje relativní stabilitu krajiny v určitém časovém období.
- Stavba - Za stavbu se považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel či dobu trvání. Stavby mohou být: a) trvalé, b) dočasné, u nichž se předem omezí doba jejich trvání.
- Stavební povolení - Kladný výsledek správního řízení (stavebního řízení) stavebního úřadu. Stavební povolení je podle stavebního zákona nezbytnou podmínkou k započetí stavební činnosti. Stavebnímu řízení předchází územní řízení stavebního úřadu.
- Stavební pozemek - pozemek vedený v katastru nemovitostí v druhu "zastavěná plocha a nádvoří", dále pozemek různého druhu, avšak určený územně plánovací dokumentací obce nebo vydaným územním rozhodnutím k zastavění a pozemek skutečně zastavěný bez ohledu na jeho stav evidovaný v katastru nemovitostí.
- Stavební řízení - Správní řízení stavebního úřadu, ve kterém tento úřad podle stavebního zákona rozhoduje o stavebním povolení. Stavebnímu řízení předchází územní řízení.

T

- Technická mapa města (obce) - Tematická mapa velkého měřítko (obvykle 1:500) obsahující polohopis, výškopis a popis hranic pozemků a všech přirozených a umělých objektů daného území. Mapa slouží ke správním účelům území obce.
- Tematická mapa - Mapa, která je svým obsahem tematicky určena k jednomu nebo i více účelům. Nejčastějšími účely tvorby a využívání tematických map jsou účely správní, projektové, průzkumné, školní, vědecké apod.

U

- Údaj katastru nemovitostí – Údaj o katastrálním území nebo o parcele nebo o vlastníkovi nemovitosti nebo jiných oprávněných osobách nebo podrobnější údaj o právních vztazích; údaj je obsahem souboru popisných informací katastru nemovitostí.
- Údaje katastru nemovitostí, závazné – Je to parcelní číslo, geometrické určení nemovitosti, název a geometrické určení katastrálního území jsou závazné pro právní úkony týkající se nemovitostí vedených v katastru nemovitostí.
- Údaje geodetické – Společný a nadřazený pojem pro označení bodu, na číselné geodetické údaje a místopis bodu.
- Údaje o parcele - Údaje, které jsou předmětem pozemkové evidence, například pozemkového katastru nebo evidence nemovitostí nebo katastru nemovitostí. V katastru nemovitostí ČR jsou údaji o parcele: příslušnost do katastrálního území, druh číslování parcel, parcelní číslo, výměra parcely, kvalita výměry, druh pozemku, způsob využití a ochrany nemovitosti, popisné číslo nebo evidenční číslo budovy, příslušnost k vlastníku, rozlišení právního vztahu, označení listu katastrální mapy, příslušnost budovy k části obce, souřadnice definičního bodu parcely, odkaz na položku výkazu změn.
- Údolnice – Čára sledující místa největší hloubky údolního terénního tvaru.
- Úpatnice – Čára oddělující horské svahy od roviny (doliny, nížiny).
- Úpravy, výškové terénní – Prostorová úprava terénu, která je spojená s komplexním řešením výstavby obytného souboru, průmyslových prostorů, dopravních staveb apod.; sleduje neškodlivé odvedení povrchových vod a účelnou úpravu zpevněných ploch a ploch určených na vysazení zeleně a architektonické ztvárnění terénu při minimálních přesunech zemin a hospodárném využití ornice.
- Úředně oprávněný zeměměřický inženýr – Fyzická osoba, která získala odbornou způsobilost na ověřování vybraných geodetických a kartografických činností podle právních předpisů.

- Území – Zemský povrch a relevantní (např. z hlediska průchodnosti, ale i zobrazitelnosti na mapě) objekty na něm: porosty, vodstvo, komunikace, budovy, technické zařízení apod.
- Územní plán - Stavebním zákonem určená dokumentace o území obce nebo území velkého územního celku určená k správě a rozvoji území.
- Územní rozhodnutí - Rozhodnutí stavebního úřadu v územním řízení podle stavebního zákona.
- Územní řízení - Správní řízení ve kterém stavební úřad rozhoduje o využití území nebo o umístění stavby nebo o chráněném území nebo ochranném pásmu nebo o stavební uzávěře nebo o dělení nebo scelení pozemků.

V

- Věc nemovitá - Podle občanského zákoníku pozemek nebo stavba pevně spojená základem se zemí.

- Věcné břemeno - Omezení vlastníka nemovitosti tak, že je povinen něco trpět, činit nebo se něčeho zdržet. Věcná břemena přecházejí s vlastnictvím nemovitosti na nabyvatele
 - Věcná hodnota - Též "substanční hodnota", dle právního názvosloví "časová cena" je v podstatě reprodukční cenou stavby, sníženou o přiměřené opotřebení, odpovídající průměrně opotřebované stavbě stejného stáří a přiměřené intenzity užívání, ve výsledku pak snížená o náklady na odstranění vážných závad.
 - Věcné právo - Právo k věci. Občanský zákoník rozlišuje věci movité a nemovité. V katastru nemovitostí se eviduje vlastnické právo, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni a předkupní právo.
 - Vedení katastru nemovitostí – Činnost spojená s obnovou, průběžnou údržbou, dokumentováním a vydáváním informací z údajovýchází bází katastru nemovitostí.
 - Vklad práva do katastru nemovitostí – Vklad je úkon správního orgánu, kterým vzniká, mění se nebo zaniká právo k nemovitosti.
 - Vlastnická hranice pozemku - Hranice pozemku konkrétního vlastníka nebo vlastníků.
 - Vlastník nemovitosti – Fyzická nebo právnická osoba, která vlastní nemovitost a může toto vlastnictví doložit výpisem z listu vlastnictví katastru nemovitostí.
 - Vydržení práv k nemovitostem – Vydržení je jedním ze základních titulů na obdržení vlastnického práva k nemovitosti; základem vydržení je oprávněné držení nemovitosti, tj. zacházení s věcí jako z vlastní; držet je možné věci a i práva, které připouštějí trvalý nebo opakující se výkon; vydržet je možné věci a práva; oprávněný držitel se stává vlastníkem věci, nebo vykonavatelem práva po době 10 let, pokud jde o nemovitost; do této doby se započítává i doba, kdy měl věc nebo vykonával právo i právní předchůdce; vydržet není možné věci, které mohou být jen ve vlastnictví státu nebo zákonem určených právnických osob.
-
- Výchozí cena - Při výpočtech některé z uvedených cen a hodnot (cena pořizovací, cena reprodukční, věcná hodnota, výnosová hodnota, obvyklá cena, tržní cena) je to pojem pro cenu nové stavby, bez odpočtu opotřebení, tj. cena nákladová.
 - Výkaz výměr – Část geometrického plánu, která slouží na vyznačení stavu před změnou a po změně v uspořádání – dosavadní stav, změny a nový stav; dosavadní stav obsahuje číslo listu vlastnictví, číslo parcely, výměru a druh pozemku; ve změnách se zapisuje označení a výměra dílů parcel, jejich přiřazení k parcelám dosavadního stavu; nový stav obsahuje číslo parcely, výměru, druh pozemku.
 - Výkaz změn – Doklad o vyznačení změny v souboru popisných informací katastru nemovitostí.
 - Výkres pozemkového zájmu – Výkres do kterého se zjednodušeně zakresluje navrhovaná stavba a vyznačí se v něm i pozemky, pod povrchem nebo i nad ním jsou liniové stavby, potrubní a jiné vedení.
 - Výkres prostorové polohy, vytyčovací – Vytyčovací výkres umožňující vytyčit prvky prostorové polohy objektu, tj. určit polohu v souřadnicovém a výškovém systému.
 - Výkres záboru (pozemků) – Výkres, který zobrazuje a vymezuje rozsah dočasně zabraných pozemků při výstavbě navrhované stavby; uvádí i přesné označení těchto pozemků (parcelní číslo, vlastník,

nájemník, druh pozemku apod.); kreslí se obvykle do mapového podkladu.

- Výmaz práva z katastru nemovitostí - Právní úkon, kterým se zákonným způsobem legalizuje zánik věcného práva konkrétní osoby nebo osob ke konkrétní nemovitosti.
 - Výnosová hodnota ("kapitalizovaná míra zisku", "kapitalizovaný zisk") představuje očekávané výnosy z nemovitosti. Zjednodušeně řečeno jistinu, kterou je nutno při stanovené úrokové sazbě uložit, aby úroky z této jistiny byly stejné jako čistý výnos z podniku (nemovitosti).
 - Vytyčení - Geodetická činnost uskutečněná odborně a nestranně na základě právoplatné dokumentace (například katastrální operát nebo projektová dokumentace stavby nebo terénní úpravy) jejímž výsledkem jsou geodetické značky, které určují prostorovou polohu a tvar pozemku, budoucí stavby, terénní úpravy nebo jiného objektu na zemském povrchu.
 - Vyznačení budovy - Úkon, kterým se do katastru nemovitostí zapisuje budova, jako samostatná nemovitost označená parcelním číslem.
 - Výměra pozemku - Plocha pozemku zobrazeného v katastrální mapě jako parcela, tj. plocha vztažená k vodorovné zobrazovací rovině této mapy; zaokrouhluje se na celé metry čtvereční.
 - Výpis z katastru nemovitostí - Výpis údajů z katastru nemovitostí, a to výpis z údajů o konkrétní nemovitosti (nemovitostech) nebo údajů z konkrétního listu vlastnictví konkrétního katastrálního území. Výpis označený kolkem mimo jiné dokládá vlastnictví a obdobná věcná práva k nemovitostem (věcné břemeno, zástavní a podzástavní právo) při řízení před státními a územními orgány a soudy.
-
- Výškopis mapy – Grafické vyjádření reliéfu zemského povrchu na mapě vrstevnicemi, výškovými kótami, případně dalšími způsoby.
 - Výškový systém baltský po vyrovnání (Bpv) – Systém ve kterém se určují nadmořské výšky. Přijatý výškový systém v ČR; je definovaný normálními výškami vztažených na střední hladinu Baltského moře v Kronštatu.
 - Výtěžek, katastrální – Součin výměry a sazby plošné jednotky určené pro druh pozemku a jakostní třídu v oceňovaném obvodě; je to údaj bývalého pozemkového katastru.

Z

- Zaměření (geodetické) - Geodetická činnost, jejímž cílem je pomocí geodetických měření určit polohu nebo výšku (příp. obojí) geodetických bodů nebo podrobných bodů, které určují prostorovou polohu, tvar a rozměr objektů obsahu mapy nebo obdobné geodetické dokumentace.
- Zápis vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem – Zápis vlastnického práva, záložního práva, práva zodpovídajícího věcnému břemenu, předkupnímu právu, pokud má mít účinky věcného práva a jiného práva, pokud byli dohodnuté jako věcná práva, do listu vlastnictví; tímto zápisem se stávají uvedená práva hodnověrnými a případně i závaznými údaji katastru.
- Zastavené území obce – viz intravilán.
- Záznam pro další řízení – Součást dokumentace souboru popisných informací katastru nemovitostí, do které se zapisují změny zjištěné při

revizi katastru nebo obnově katastrálního operátu, ke kterým nebyli předloženy potřebné doklady na zápis do katastru nemovitostí.

- Záznam podrobného měření změn – Grafická a číselná dokumentace zaměřené změny.
- Záznam práv k nemovitostem do katastru nemovitostí – Záznam práv je úkon, kterým katastrální úřad vyznačuje, že se mění údaj o nemovitosti na základě pravomocného rozhodnutí orgánu státní správy nebo územní samosprávy nebo na základě zákona; které nemají vliv na vznik, změnu ani zánik práv k nemovitostem.
- Zeměměřičtví – Souhrn geodetických a kartografických činností, včetně technických činností v katastru nemovitostí.
- Zjednodušená evidence katastru nemovitostí - Přechodná forma evidence pozemků bývalého pozemkového katastru, u nichž byla právoplatně zachována vlastnická nebo jiná věcná práva přesto, že byly v padesátých až šedesátých letech 20. století převážně násilnou formou sloučeny do velkých zemědělských a lesních půdních celků a vlastníkům bylo odepřeno právo na těchto pozemcích hospodařit.
- Znalec - Znalec je nezávislá osoba, která na základě svých odborných znalostí zkoumá, posuzuje a hodnotí určité skutečnosti, o kterých vydává obvykle písemný znalecký posudek. Znalci jsou zapsáni v seznamu znalců a tlumočnicků příslušného kraje a zároveň v ústředním seznamu ministerstva spravedlnosti.
- Znalecký posudek - Znaleckým posudkem rozumíme grafický či jiný výstup činnosti znalce, který musí mít náležitosti formální i obsahové.
- Změna druhu pozemku – Změna dosavadního účelu užívání.
- Změna hranic – Změna polohy lomových bodů hranic v terénu a na mapě.
- Způsob využití pozemku - Katastrálním zákonem a jeho prováděcím předpisem definovaný způsob, kterým je pozemek využíván. O legálním způsobu využití pozemku evidovaném v katastru nemovitostí nerozhoduje (až na výjimky) samostatně vlastník pozemku nebo jiný oprávněný, ale zákonem určený orgán státní správy nebo územní samosprávy. Například stavební úřad, orgán ochrany zemědělského nebo lesního půdního fondu, vodohospodářský orgán, orgán ochrany životního prostředí apod.